

Učíme se vidět světlo
Dostupné světlo
Jemné světlo: úsvit a soumrak
Odrazy a stíny
Mlha a zataženo
Obrysové světlo
Měkké světlo okna
Nutnost kompromisů

a stínem. S přihlédnutím ke světlu přicházejícímu z okna to znamená, že nasvícená část tváře by měla být 3krát světlejší než odvrácená, zastíněná část obličeje. Objekt umístíme tak, aby se na tváři ve stínu objevil světlejší trojúhelník, podobně jako na snímku (3-29). Připomínám, že to pomůže modelovat tvář, dodá jí to tvar, prostorovost a objem.

Odkaz

Pro detailnější pohled na zachycení světla a využití odrazných ploch se podíváme do kapitoly 4. Odrazné plochy a jiné pomůcky určené k ovládnutí světla jsou také podrobně probrány v kapitole 4.

3-29

Povšimněme si, jak se světlo ohýbá kolem tváře malého chlapce a vytváří světlý trojúhelník na levé straně tváře vedle nosu. To je světlo zvýrazňující tvary a prostorovost. 1/80 s, f/8.0, ISO 800. Autor: Ginny Felch / www.silverliningimages.com

Pokud máte dojem, že dopadající světlo je příliš jasné a silné, můžete použít jemné záclony nebo bílé povlečení na postel, dát je na okno a rozptýlit tak světlo. Pokud jsou na stinné straně tváře příliš hluboké a temné stíny, přidáme na tuto stranu odraznou plochu (třeba zase z bílé, tentokrát neprůsvitné látky, polystyrénové desky apod.), která zachytí světlo od okna a odrazí je zpět do stínů. Někdy tuto techniku využijeme i pro přidání jiskerek do očí, vytvoříme v očích malou jasnou stopu, které fotografové říkají catch lights – kočičí světélko; to oživí zrak našeho fotografovaného.

Především je třeba zkoušet. Nyní, když máme nějaké základní poznatky o světle přicházejícím oknem, dáme se do zkoušek. Pohneme fotografovaným, otočíme ho, budeme chodit okolo něj, dívat se na něj, dívat se směrem k oknu, dívat se směrem od okna a tak dále. Budeme fotografovat ze standardní pozice, pak z úrovně očí a pak ještě o něco níže. Na nás bude rozhodnout, co nás oslovuje. To je na celé věci to krásné. Neopomeneme také hezké odrazy v okně samém.

Nutnost kompromisů

Jak jste již asi pochopili, inspirující a promyšlené použití světla při fotografování dětí má enormní vliv na výsledné vizuální a emoční působení snímku, viz (3-30). Musíme umět hledat a rozpoznávat. Ale co když světlo není perfektní a nebo se děje něco významného a nemáme k dispozici žádné vhodné osvětlení?

V takových okamžicích je dobré si vzpomenout na dílo známého fotografa Henri Cartier-Bressona, který je také známý svým výrokiem o „rozhodujícím okamžiku“, což je zlomek sekundy, ve kterém se vizuální a epické, dějové či popisné prvky sejdou pospolu a odhalí úmysl nebo postoje autora fotografie.

Fotografové dětí se mohou hodně naučit pozorováním jeho rozhodujících okamžiků při dalším studiu jeho díla. Cartier-Bressonův „rozhodující okamžik“ může být vyhubavý a diskutabilní, ale stojí za úvahu dalšího studia při snaze o zachycení tohoto okamžiku, ve kterém se výraz, světlo a kompozice sejdou dohromady v jediném nádherném okamžiku. Jak se budeme zdokonalovat, snadněji vycítíme, kdy k tomu došlo; když už situace nastane, jednoduše vyjádříme vděk a zůstaneme spolu.

Všechno ostatní je kompromis? V žádném případě! Pokud zaznamenané nádherný výraz

a nebo vynikající kompozici a osvětlení nebude zrovna okázalé, i tak můžeme zachytit úspěšný portrét. Nyní máme v nehlubším tvůrčím úkrytu uschováno tajemství, které můžeme rozeznat, když uvidíme výrazné osvětlení. A také máme několik nitek, které nás dovedou tam, kde se můžeme dívat.

Dětský portrét vždy bude uměním spočívajícím na duši a srdci, nejprve musíme mít na mysli dítě a jeho osobnost, a pak použijeme nástroje světla a stínu, navodíme náladu a požadované emoce, které chceme prostřednictvím fotografie sdělit o dítěti divákovi.

Naučíme se všimnout si světla v našem okolí, které může vyprávět příběh podobně, jako hřejivé světlo okna na fotografii sourozenců, vítajících jejich novou sestřičku. 1/125 s, f/5.0, ISO 800. Autor: Allison Tyler Jones / www.atjphoto.com

Zadání

A pak bylo světlo!

Pro tuto úlohu si vyberte některou světelnou situaci popsanou v této kapitole. Ujistěte se, že vás motivuje a nebo přitahuje vaši pozornost, a tak si více vychutnáte postupné odhalování jejích možností. Vytvoříte portrét dítěte nebo dětí s využitím kvality světla. Na této fotografii potvrdíte význam světla a možnosti jeho využití. Ujistěte se, že je vypnutý blesk na fotoaparátu, a nebo nastavte tak vysokou citlivost ISO, aby blesk nebyl potřeba při pokusech využít stávající světlo.

Například na této fotografii otce, držícího novorozené dítě, bylo zvoleno high-key zpracování (tzv. vysoká tónina, snímek s převažujícími světlými tóny) s velmi jednoduchým pozadím. Jas bílé zdi a světlých kalhot jsou mimo pozornost, zatímco pleťové tóny otce a dítěte jsou na fotografii v popředí zájmu. Velké okno na pravé straně (z hlediska fotografa, tedy po levé ruce muže na snímku) poskytlo měkké směrové osvětlení a dodalo postavám obrysy, tvar, objem a texturu. Celkově snímek vyzařuje jemnost obklopenou velmi citlivým okamžikem. Snímáno časem 1/125 s při cloně f/8 a citlivosti ISO 400.

© Ginny Felch / www.silverliningimages.com

Po dokončení tohoto zadání neopomeňte zaslat fotografii na adresu vydavatelství Zoner Press (knihy@zoner.cz) a do pole Předmět napište: „Fotografujeme děti – 3“. Fotografie budou umístěny do fotogalerie na web, vaše údaje nebudou zveřejněny.

